

ВЪРХУ ПОЛИНОМИТЕ НА ЯКОБИ

Ив. Байчев

В настоящата работа се занимаваме с класическите полиноми на Якоби $J_n(x; \alpha, \beta)$ при произволни комплексни стойности на параметрите α и β , като α , β и $\alpha + \beta$ предполагаме отлични от цели отрицателни числа.

Като използваме един резултат на Krall за обобщените ортогонални полиноми, установяваме ортогоналност на полиномите на Якоби от вида

$$\int_L R(x; \alpha, \beta) J_m(x; \alpha, \beta) J_n(x; \alpha, \beta) dx \begin{cases} = 0 & m \neq n \\ \neq 0 & m = n, \end{cases}$$

където $R(x; \alpha, \beta)$ е регулярна функция на x в разрязаната равнина $E_1 = E - [-1, 1]$, а L е проста затворена крива, съдържаща отсечката $[-1, 1]$ във вътрешността си.

По-нататък извеждаме асимптотични формули за полиномите и асоциираните им функции $H_n(x; \alpha, \beta)$ при големи n и $x \in E_1$. С тяхна помощ доказваме теореми за развитие на аналитични функции в редове на Фурие по полиномите на Якоби и в редове по функциите $H_n(x; \alpha, \beta)$, аналогични на известните при реални α и β .

1. Обобщени ортогонални полиноми

Нека $r_1, r_2, \dots, r_n, \dots$ е редица от комплексни числа, за която

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|r_n|} = \varrho, \quad 0 \leq \varrho < \infty.$$

Тогавя функцията

$$r(x) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{r_{k+1}}{x^{k+1}}$$

е аналитична в областта $G: |x| > \varrho$ и притежава особени точки в кръга $|x| \leq \varrho$.

Ако C е проста затворена крива, лежаща в G , ще търсим система от полиноми $G_n(x)$, $n=0, 1, 2, \dots$, от n -та степен, ортогонални по C с тегло $r(x)$, т. е. удовлетворяващи релациите

$$(1.1) \quad \int_C r(x) G_m(x) G_n(x) dx \begin{cases} = 0 & m \neq n, \\ \neq 0 & m = n. \end{cases}$$

Теорема 1. Ако

$$(1.2) \quad \Delta_n = \begin{vmatrix} r_1 & r_2 & \dots & r_n \\ r_2 & r_3 & \dots & r_{n+1} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ r_n & r_{n+1} & \dots & r_{2n-1} \end{vmatrix} \neq 0, \quad n=1, 2, 3, \dots,$$

полиномите $G_0(x) = 1$,

$$(1.3) \quad G_n(x) = \frac{1}{\Delta_n} \begin{vmatrix} r_1 & r_2 & \dots & r_{n+1} \\ r_2 & r_3 & \dots & r_{n+2} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ r_n & r_{n+1} & \dots & r_{2n} \\ 1 & x & \dots & x^n \end{vmatrix}, \quad n=1, 2, 3, \dots$$

от n -та степен са ортогонални по C с тегло $r(x)$.

Действително имаме

$$\int_C r(x) G_n(x) x^\nu dx = \frac{2\pi i}{\Delta_n} \begin{vmatrix} r_1 & r_2 & \dots & r_{n+1} \\ r_2 & r_3 & \dots & r_{n+2} \\ \dots & \dots & \dots & \dots \\ r_n & r_{n+1} & \dots & r_{2n} \\ r_{\nu+1} & r_{\nu+2} & \dots & r_{\nu+n+1} \end{vmatrix} = 0$$

за $\nu = 0, 1, 2, \dots, n-1$,

$$g_n = \frac{1}{2\pi i} \int_C r(x) G_n^2(x) dx = \frac{1}{2\pi i} \int_C r(x) G_n(x) x^n dx = \frac{\Delta_{n+1}}{\Delta_n} \neq 0.$$

Лесно се установява, че полиномите $G_n(x)$ удовлетворяват рекурентната зависимост

$$(1.4) \quad \frac{1}{g_n} G_{n+1}(x) = \frac{1}{g_n} (x + \gamma_n) G_n(x) - \frac{1}{g_{n-1}} G_{n-1}(x),$$

$n=1, 2, 3, \dots$

където

$$\gamma_n = \frac{G_{n+1}(0) g_{n-1} + G_{n-1}(0) g_n}{G_n(0) g_{n-1}}.$$

Ако $H_0(x), H_1(x), \dots, H_n(x), \dots$ е произволна редица от функции, за които е в сила същата релация (1.4), то при $x \neq y$ и

$$h(y) = \frac{1}{g_0} [G_1(y) H_0(y) - H_1(y)] \neq 0$$

имаме аналогично на формулата на Кристофел за ортогоналните полиноми

$$(1.5) \quad \frac{1}{y-x} = \sum_{n=0}^p \frac{1}{g_n} G_n(x) \frac{H_n(y)}{h(y)} + R_p(x, y),$$

$$R_p(x, y) = \frac{D_p(x, y)}{g_p(y-x)h(y)},$$

където

$$D_p(x, y) = G_{p+1}(x)H_p(y) - G_p(x)H_{p+1}(y).$$

За полиноми от вида (1.3), наречени обобщени ортогонални полиноми, Кгалл [1] доказва следната

Теорема 2. *За да бъдат полиномите (1.3) решения на диференциално уравнение от вида*

$$(l_{22}x^2 + l_{21}x + l_{20})G_n''(x) + (l_{11}x + l_{10})G_n'(x) - \lambda_n G_n(x) = 0,$$

където l_{ij} са независещи от n константи, а $\lambda_n = n l_{11} + n(n-1)l_{22}$, е необходимо и достатъчно да бъдат изпълнени неравенствата (1.2) и релациите

$$[l_{11} + (k-1)l_{22}]r_{k+1} + [l_{10} + (k-1)l_{21}]r_k + (k-1)l_{20}r_{k-1} = 0$$

$$k = 1, 2, 3, \dots$$

Ние ще използваме този резултат за някои разглеждания върху полиномите на Якоби.

2. Ортогоналност на полиномите на Якоби

Нека α и β са произволни комплексни числа, като $\alpha, \beta, \alpha + \beta \neq -1, -2, \dots$. Полиномите на Якоби с коефициент пред x^n равен на единица се дават с равенството

$$J_n(x; \alpha, \beta) = \frac{\Gamma(\alpha + \beta + n + 1)}{\Gamma(\alpha + \beta + 2n + 1)} (x-1)^{-\alpha} (x+1)^{-\beta} \frac{d^n}{dx^n} [(x-1)^{\alpha+n} (x+1)^{\beta+n}].$$

Както е известно, те удовлетворяват диференциалното уравнение

$$(2.1) \quad (x^2 - 1)y'' + [(\alpha + \beta + 2)x + \alpha - \beta]y' - n(n + \alpha + \beta + 1)y = 0$$

и при $\alpha > -1$ и $\beta > -1$ са ортогонални върху интервала $[-1, 1]$ с тегло

$$(x-1)^\alpha (x+1)^\beta.$$

В работата си [2] Обрешков забелязва, че ако $\beta \neq 0, -1, -2, \dots$ е произволно комплексно число, а α е комплексно число, за което $\text{Re}(\alpha) > -1$, полиномите на Якоби са ортогонални по всеки разрез, започващ и завършващ в точката 1 и обхващащ точката -1 със същото тегло.

Тук ще изследваме въпроса за ортогоналност на тези полиноми при произволни комплексни α и β , като $\alpha, \beta, \alpha + \beta \neq -1, -2, -3, \dots$ ¹

Да поставим в (2.1) $x = 1 + t$. Получаваме уравнението

$$(2.2) \quad (t^2 + 2t)y'' + [(\alpha + \beta + 2)t + 2(\alpha + 1)]y' - n(n + \alpha + \beta + 1)y = 0,$$

¹ Такива ще предполагаме α и β до края на тази работа.

което се удовлетворява от полиномите $J_n(1+t; \alpha, \beta)$.

Да разгледаме, от друга страна, полиномите

$$K_n = (t; \alpha, \beta) = \frac{1}{\Delta_n} \begin{vmatrix} r_1 & r_2 & & r_{n+1} \\ r_2 & r_3 & & r_{n+2} \\ & & & \\ & & & \\ r_n & r_{n+1} & & r_{2n} \\ 1 & t & & t^n \end{vmatrix}$$

($K_0(t; \alpha, \beta) = 1$), където

$$r_1 = \frac{\Gamma(\alpha+1)}{\Gamma(\alpha+\beta+2)},$$

$$(\alpha+\beta+k+1)r_{k+1} + 2(\alpha+1)r_k = 0, \quad k=1, 2, \dots$$

Имаме

$$r_{k+1} = (-1)^k \frac{2^k \Gamma(\alpha+k+1)}{\Gamma(\alpha+\beta+k+2)}, \quad k=0, 1, 2, \dots$$

$$\Delta_n(\alpha, \beta) = \prod_{s=0}^{n-1} \frac{2^{2s} \Gamma(s+1) \Gamma(\alpha+s+1) \Gamma(\beta+s+1)}{\Gamma(\beta+1) \Gamma(\alpha+\beta+n+s+1)}, \quad n=1, 2, \dots$$

По теорема 2 полиномите $K_n(t; \alpha, \beta)$ удовлетворяват уравнението (2.2) и понеже са със старши коефициент единица, ще имаме

$$K_n(t; \alpha, \beta) = J_n(1+t; \alpha, \beta).$$

Нека

$$r(t; \alpha, \beta) = \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \frac{2^k \Gamma(\alpha+k+1)}{\Gamma(\alpha+\beta+k+2)} \frac{1}{t^{k+1}}.$$

Тогава, ако положим

$$(2.3) \quad R(x; \alpha, \beta) = r(x-1; \alpha, \beta) = \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \frac{2^k \Gamma(\alpha+k+1)}{\Gamma(\alpha+\beta+k+2)} \frac{1}{(x-1)^{k+1}} = \\ = \frac{\Gamma(\alpha+1)}{\Gamma(\alpha+\beta+2)} (x-1)^{-1} F\left(\alpha+1, 1, \alpha+\beta+2; \frac{2}{1-x}\right),$$

според теорема 1 ще получим

$$\int_{C_1} R(x; \alpha, \beta) J_m(x; \alpha, \beta) J_n(x; \alpha, \beta) dx = 0, \quad m \neq n, \\ (2.4) \quad i_n(\alpha, \beta) = \frac{1}{2\pi i} \int_{C_1} R(x; \alpha, \beta) J_n^2(x; \alpha, \beta) dx = \frac{\Delta_{n+1}(\alpha, \beta)}{\Delta_n(\alpha, \beta)} = \\ = \frac{2^{2n} n! \Gamma(\alpha+n+1) \Gamma(\beta+n+1) \Gamma(\alpha+\beta+n+1)}{\Gamma(\beta+1) \Gamma(\alpha+\beta+2n+1) \Gamma(\alpha+\beta+2n+2)},$$

където C_1 е произволна проста затворена крива, лежаща в областта $|x-1| > 2$.

Функцията $R(x; \alpha, \beta)$ е дефинирана в (2.3) за $|x-1| > 2$ и е аналитична в тази област. Тя обаче е аналитично продължима в цялата разрязана равнина E_1 , понеже притежава представянето

$$(2,5) \quad R(x; \alpha, \beta) = 2 \sum_{k=0}^{\infty} \beta_k (x - \sqrt{x^2-1})^{k+1},$$

където $(x - \sqrt{x^2-1}) < 1$,

$$\beta_k = \frac{\Gamma(\alpha+k+1)}{\Gamma(\alpha+\beta+k+2)} \sum_{s=0}^k (-1)^s 2^{2s} \binom{k+s+1}{k-s}, \quad k=0, 1, \dots$$

и редът е равномерно сходящ във всяка област $|x - \sqrt{x^2-1}| \leq r < 1$. Върху доказателството на тези факти тук няма да се спираме, понеже те ще следват от по-общии резултати в § 4.

Имаме следователно

Теорема 3. *Съществува функция тегло $R(x; \alpha, \beta)$, регулярна в пресечената равнина E_1 , спрямо която полиномите на Якоби $J_n(x; \alpha, \beta)$ са ортогонални по всяка проста затворена крива L , съдържаща отсечката $[-1, 1]$ във вътрешността си.*

При $x \in E_1$ $R(x; \alpha, \beta)$ се дава с реда (2.5). При $|x-1| > 2$ тя се дава с по-простия ред (2.3).

Според (1.4) полиномите $J_n(x; \alpha, \beta)$ удовлетворяват рекурентната зависимост

$$(2.6) \quad \frac{1}{i_n(\alpha, \beta)} J_{n+1}(x; \alpha, \beta) = \frac{x-\gamma_n}{i_n(\alpha, \beta)} J_n(x; \alpha, \beta) - \frac{1}{i_{n-1}(\alpha, \beta)} J_{n-1}(x; \alpha, \beta),$$

където $i_n(\alpha, \beta)$ се дават от (2.4), а

$$\gamma_n = \frac{\beta^2 - \alpha^2}{(\alpha + \beta + 2n)(\alpha + \beta + 2n + 2)}.$$

3. Асимптотична формула за полиномите на Якоби

Имаме познатото равенство

$$J_n(x; \alpha, \beta) = \frac{1}{\Gamma(\alpha + \beta + 2n + 1)} \sum_{k=0}^n 2^{n-k} \binom{n}{k} (\alpha + k + 1) \dots (\alpha + n) \Gamma(\alpha + \beta + n + k + 1) (x-1)^k.$$

(виж например [3], стр. 74). По начин, аналогичен на този, който се следва в работата [2], ние ще изведем от това представяне асимптотична формула за полиномите $J_n(x; \alpha, \beta)$.

Като поставим

$$x = \frac{1}{2}(z + z^{-1}), \quad |z| < 1,$$

с прости пресмятания получаваме

$$L_n(z) = 2^n z^n J_n(x; \alpha, \beta) = \sum_{k=0}^{2n} a_{n,k} z^k,$$

където

$$a_{n,k} = \frac{1}{\Gamma(\alpha + \beta + 2n + 1)} \sum_{s=0}^k (-1)^{k-s} \binom{2n-2s}{k-s} \binom{n}{s} (\alpha + n - s + 1) (\alpha + n) \Gamma(\alpha + \beta + 2n - s + 1).$$

Понеже очевидно $a_{n, 2n-k} = a_{n, k}$, $k = 0, 1, \dots, n$, можем да пишем

$$(3.1) \quad L_n(z) = g_n(z) + z^{2n} g_n(z^{-1}) - a_{n,n} z^n,$$

където

$$g_n(z) = \sum_{k=0}^n a_{n,k} z^k.$$

Ние ще покажем, че

$$(3.2) \quad \lim g_n(z) = (1-z)^{-\alpha-1/2} (1+z)^{-\beta-1/2} = g(z)$$

равномерно за $|z| \leq r < 1$.

При $|z| < 1$ имаме развитието

$$g(z) = \sum_{k=0}^{\infty} a_k z^k,$$

където $a_{-1} = 0$, $a_0 = 1$,

$$(3.3) \quad k a_k - (\alpha - \beta) a_{k-1} - (\alpha + \beta + k - 1) a_{k-2} = 0, \quad k \geq 1.$$

При фиксирано k ($0 \leq k \leq n$) имаме

$$(3.4) \quad \lim_{n \rightarrow \infty} a_{n,k} = a_k.$$

Наистина, понеже полиномът $J_n(x; \alpha, \beta)$ удовлетворява уравнението (2.1), полиномът $L_n(z)$ ще удовлетворява уравнението

$$z(z^2 - 1) L_n''(z) + [(\alpha + \beta - 2n + 2)z^2 + 2(\alpha - \beta)z + (\alpha + \beta + 2n)] L_n'(z) - 2n[(\alpha + \beta + 1)z + (\alpha - \beta)] L_n(z) = 0.$$

Оттук със сравняване на коефициентите пред z^{k-1} получаваме $a_{n,-1} = 0$, $a_{n,0} = 1$,

$$(3.5) \quad k(\alpha + \beta + 2n - k + 1) a_{n,k} - 2(\alpha - \beta)(n - k + 1) a_{n,k-1} - (\alpha + \beta + k - 1)(2n - k + 2) a_{n,k-2} = 0, \quad k \geq 1.$$

От тази релация се вижда, че при фиксирано k и $n \rightarrow \infty$ числата $a_{n,k}$ притежават крайна граница a'_k и

$$k a'_k - (\alpha - \beta) a'_{k-1} - (\alpha + \beta + k - 1) a'_{k-2} = 0.$$

Понеже $a'_1 = a_{-1}$, $a'_0 = a_0$, поради (3.3) $a'_k = a_k$, $k \geq 1$, с което (3.4) е доказано.

Да положим за краткост

$$|\alpha - \beta| = \lambda, \quad |\alpha + \beta| = \mu, \quad \frac{2\mu + k + 2}{k + 1} = \tau_k > 1, \quad k = 0, 1, 2, \dots$$

Ако

$$(3.6) \quad 0 \leq k \leq n, \quad n \geq 2\mu,$$

имаме лесно проверимите неравенства

$$\frac{n - k + 1}{2n - k + 1 - \mu} < \frac{2n - k + 2}{2n - k + 1 - \mu} \leq \tau_k.$$

Тогава от (3.5) при условията (3.6) получаваме

$$(3.7) \quad |a_{n,k}| < \tau_k \left(\frac{2\lambda}{k} |a_{n,k-1}| + \frac{\mu + k - 1}{k} |a_{n,k-2}| \right).$$

Да разгледаме сега функцията

$$\sigma(z) = (z - 1)^{-\frac{2\lambda + \mu + 1}{2}} (z + 1)^{\frac{2\lambda - \mu - 1}{2}}$$

При $|z| < 1$ имаме

$$\sigma(z) = \sum_{k=0}^{\infty} \sigma_k z^k,$$

където $\sigma_{-1} = 0, \sigma_0 = 1,$

$$(3.8) \quad \sigma_k = \frac{2\lambda}{k} \sigma_{k-1} + \frac{\mu + k - 1}{k} \sigma_{k-2}, \quad k \geq 1.$$

Очевидно $|a_{n-1}| = \sigma_{-1}, |a_{n,0}| = \sigma_0$ и понеже $\tau_k > 1$, от (3.7) и (3.8) получаваме лесно

$$(3.9) \quad |a_{n,k}| < \sigma_k \prod_{s=0}^k \tau_s = p_k.$$

Редът $\sum_{k=0}^{\infty} p_k z^k$ е равномерно сходящ при $|z| \leq r < 1$.

Нека $\varepsilon > 0$ е произволно и $N > 2\mu$ е така избрано, че да имаме

$$\sum_{k=N+1}^{\infty} p_k |z|^k < \varepsilon.$$

На основание на (3.4) и (3.9) получаваме съответно

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^N a_{nk} z^k = \sum_{k=0}^N a_k z^k,$$

$$\sum_{k=N+1}^n |a_{nk} z^k| < \sum_{k=N+1}^{\infty} p_k |z|^k < \varepsilon,$$

с което (3.2) е доказано.

Като поставим в (3.1) $n \rightarrow \infty$, получаваме

$$\lim_{n \rightarrow \infty} L_n(z) = g(z)$$

равномерно за $|z| \leq r < 1$.

Имаме окончателно

$$(3.10) \quad J_n(x; \alpha, \beta) = 2^{-n} z^{-n} (1-z)^{-\alpha-1/2} (1+z)^{-\beta-1/2} (1+\varepsilon_n),$$

където $z = x - \sqrt{x^2 - 1}$, $|z| < 1$, $\lim_{n \rightarrow \infty} \varepsilon_n = 0$ равномерно за $|z| \leq r < 1$.

4. Асоциирани функции и асимптотична формула за тях

Както е известно ([3], стр. 86), за разглежданите стойности на α и β при $|x-1| > 2$ асоциирана функция $H_n(x; \alpha, \beta)$ на полинома $J_n(x; \alpha, \beta)$ можем да въведем с равенството

$$(4.1) \quad \begin{aligned} U_n(x; \alpha, \beta) &= (x-1)^\alpha (x+1)^\beta H_n(x; \alpha, \beta) = \\ &= i_n(\alpha, \beta) (x-1)^{-n-1} F\left(\alpha+n+1, n+1, \alpha+\beta+2n+2; \frac{2}{1-x}\right) = \\ &= 2^{-n-1} i_n(\alpha, \beta) \sum_{k=0}^{\infty} (-1)^k \binom{n+k}{k} \frac{(\alpha+n+1) \dots}{(\alpha+\beta+2n+2) \dots} \times \\ &\quad \times \frac{(\alpha+n+k)}{(\alpha+\beta+2n+k+1)} \left(\frac{2}{x-1}\right)^{n+k+1} \\ &\quad n=0, 1, 2, \dots \end{aligned}$$

Функцията $U_n(x; \alpha, \beta)$ е аналитична при $|x-1| > 2$. Ние ще установим, че тя е аналитично продължима в цялата разрязана равнина E_1 .

За целта да поставим в (4.1)

$$x = 1/2(z+z^{-1}), |z| < 1.$$

Понеже $\frac{2}{x-1} = \frac{4z}{(1-z)^2}$, при $\frac{4|z|}{(1-|z|)^2} < 1$ имаме развитието

$$(4.2) \quad U_n(x; \alpha, \beta) = 2^{n+1} z^{n+1} i_n(\alpha, \beta) \sum_{k=0}^{\infty} \beta_{n,k} z^k,$$

където

$$\begin{aligned} \beta_{n,k} &= \sum_{s=0}^k (-1)^s 2^{2s} \binom{2n+k+s+1}{k-s} \binom{n+s}{s} \times \\ &\quad \times \frac{(\alpha+n+1) \dots (\alpha+n+s)}{(\alpha+\beta+2n+2) \dots (\alpha+\beta+2n+s+1)}, \\ &\quad k=0, 1, 2, \dots \end{aligned}$$

Да положим

$$h_n(z) = \sum_{k=0}^{\infty} \beta_{n,k} z^k.$$

Лесно се убеждаваме, че $h_n(z)$ удовлетворява уравнението

$$z(1-z^2)h_n''(z) + [(\alpha + \beta - 2n - 4)z^2 + 2(\alpha - \beta)z + (\alpha + \beta + 2n + 2)]h_n'(z) + 2(n+1)[(\alpha + \beta - 1)z + \alpha - \beta]h_n(z) = 0,$$

откъдето чрез сравняване на коефициентите пред z^{k-1} намираме $\beta_{n,-1} = 0$, $\beta_{n,0} = 1$,

$$(4.3) \quad k(\alpha + \beta + 2n + k + 1)\beta_{n,k} + 2(\alpha - \beta)(n + k)\beta_{n,k-1} + (\alpha + \beta - k + 1)(2n + k)\beta_{n,k-2} = 0, \quad k \geq 1.$$

Оттук се вижда, че числата $\beta_{n,k}$ притежават крайна граница b_k' при фиксирано k и $n \rightarrow \infty$ и $b'_{-1} = 0$, $b'_0 = 1$,

$$(4.4) \quad k b_k' + (\alpha - \beta) b'_{k-1} + (\alpha + \beta - k + 1) b'_{k-2} = 0, \quad k \geq 1.$$

Понеже редицата $\beta_{0,k}, \beta_{1,k}, \dots, \beta_{n,k}, \dots$ при фиксирано k е ограничена, нека

$$|\beta_{n,k}| \leq \beta_k', \quad k = 0, 1, 2, \dots$$

Ако $k_0 = [\mu]$, от (4.4) при $k \geq k_0$ получаваме

$$(4.5) \quad \beta_{n,k_0+s} \leq \frac{2n+k_0+s}{2n+k_0+s+1-\mu} \left(\frac{2\lambda}{k_0+s} |\beta_{n,k_0+s-1}| + \frac{\mu+k_0+s-1}{k_0+s} |\beta_{n,k_0+s-2}| \right)_{s=0,1,2,\dots}$$

Нека ω е така избрано, че да имаме

$$\beta'_{k_0-r} \leq \omega \sigma_{k_0-r}, \quad 0 \leq r \leq k_0.$$

Понеже

$$\frac{2n+k_0+s}{2n+k_0+s+1-\mu} \leq \frac{k_0+s+1}{k_0+s+1-\mu} = \omega_s \geq 1,$$

от (4.4) получаваме

$$(4.6) \quad \beta_{n,k_0+s} < \omega \sigma_{k_0+s} \prod_{r=0}^s \omega_r = q_{k_0+s} \quad s=0, 1, 2, \dots$$

Редът $\sum_{k=0}^{\infty} q_k z^k$ е очевидно сходящ за $|z| < 1$. Тогава редът $h_n(z)$ е също сходящ за $|z| < 1$.

Имаме следователно

$$(4.7) \quad U_n(x; \alpha, \beta) = 2^{n+1} i_n(\alpha, \beta) (x - \sqrt{x^2 - 1})^{n+1} \sum_{k=0}^{\infty} \beta_{n,k} (x - \sqrt{x^2 - 1})^k,$$

$$n=0, 1, 2, \dots$$

където $|x - \sqrt{x^2 - 1}| < 1$ и редът е равномерно сходящ във всяка област $|x - \sqrt{x^2 - 1}| \leq r < 1$.

С това аналитичната продължимост на $U_n(x; \alpha, \beta)$ е установена. Сравняването на (2.3) и (4.1) показва, че

$$R(x; \alpha, \beta) = U_0(x; \alpha, \beta),$$

откъдето следва и представянето (2.5) за $R(x; \alpha, \beta)$.

Сега лесно ще намерим асимптотична формула за $U_n(x; \alpha, \beta)$ при $n \rightarrow \infty$.

Имаме

$$\lim_{n \rightarrow \infty} h_n(z) = (1-z)^{\alpha-1/2} (1+z)^{\beta-1/2},$$

равномерно спрямо z при $|z| \leq r < 1$.

Действително при $|z| < 1$ имаме

$$(1-z)^{\alpha-1/2} (1+z)^{\beta-1/2} = \sum_{k=0}^{\infty} b_k z^k,$$

където $b_{-1} = 0, b_0 = 1,$

$$k b_k + (\alpha - \beta) b_{k-1} + (\alpha + \beta - k + 1) b_{k-2} = 0, \quad k \geq 1.$$

Поради (4.4) $b_k = b'_k, k \geq 0$.

Неравенствата (4.6) показват, че редът $h_n(z)$ е равномерно сходящ относно параметъра n , поради което

$$\lim_{n \rightarrow \infty} h_n(z) = \sum_{k=0}^{\infty} \lim_{n \rightarrow \infty} \beta_{nk} z^k = \sum_{k=0}^{\infty} b_k z^k = (1-z)^{\alpha-1/2} (1+z)^{\beta-1/2}$$

равномерно за $|z| \leq r < 1$.

По формулата на Стирлинг от (2.4) имаме

$$i_n(\alpha, \beta) \sim \frac{2^{-2n-1-2\alpha-2\beta} \pi}{\Gamma(\beta+1)}$$

и от (4.7) получаваме

$$(4.8) \quad U_n(x; \alpha, \beta) = 2^{-n-2\alpha-2\beta} \frac{\pi}{\Gamma(\beta+1)} z^{n+1} (1-z^{\alpha-1/2})(1+z)^{\beta-1/2} (1+\eta_n),$$

където $z = x - \sqrt{x^2 - 1}, z < 1, \lim_{n \rightarrow \infty} \eta_n = 0$ равномерно при $|z| \leq r < 1$.

Да отбележим, че функциите $U_n(x; \alpha, \beta)$ удовлетворяват същата рекурентна зависимост (2.6), както полиномите $J_n(x; \alpha, \beta)$, т. е.

$$(4.9) \quad \frac{1}{i_n(\alpha, \beta)} U_{n+1}(x) = \frac{x - \gamma_n}{i_n(\alpha, \beta)} U_n(x) - \frac{1}{i_{n-1}(\alpha, \beta)} U_{n-1}(x),$$

$$n=1, 2, \dots$$

Проверката, като се излезе например от (4.1), е непосредствена.

5. Развятия на функции в редове по полиномите на Якоби

Намереното тегло $R(x; \alpha, \beta)$ и асимптотичните формули (3.10) и (4.8) ни позволяват да установим следната

Теорема 4. Нека $f(z)$ е холоморфна функция в известна област G , съдържаща отсечката $[-1, 1]$ и

$$(5.1) \quad c_0 J_0(x; \alpha, \beta) + c_1 J_1(x; \alpha, \beta) + c_2 J_2(x; \alpha, \beta) +$$

е съответният i ред на Фурие, т. е.

$$(5.2) \quad c_n = \frac{1}{2\pi i i_n(\alpha, \beta)} \int_L R(x; \alpha, \beta) J_n(x; \alpha, \beta) f(x) dx, \\ n=0, 1, 2,$$

където L е проста затворена крива, лежаща в G и заграждаща отсечката $[-1, 1]$. Тогава редът (5.1) е сходящ към $f(x)$ в елипсата γ с фокуси -1 и 1 , минаваща през онази особена точка на $f(x)$, сумата от разстоянията на която до точките -1 и 1 е най-малка. Сходимостта е абсолютна и равномерна във всяка конфокална вътрешна на γ елипса.

За всяка точка, лежаща вън от γ , редът е разходящ.

Доказателство. Поради (2.6) и (4.9) можем да приложим формулата (1.5). Получаваме

$$(5.3) \quad \frac{1}{y-x} = \sum_{n=0}^p J_n(x) \frac{U_n(y)}{i_n h(y)} + R_p(x; \alpha, \beta), \\ R_p(x, y) = \frac{1}{(y-x)h(y)} \frac{J_{p+1}(x)U_p(y) - J_p(x)U_{p+1}(y)}{i_p}, \\ x \neq y, h(y) = \frac{1}{i_0} [J_1(y)U_0(y) - U_1(y)] \neq 0.$$

Нека x лежи вътре, а y — вън от произволна елипса с фокуси в точките -1 и 1 и да положим

$$x = 1/2(z + z^{-1}), y = 1/2(\zeta^{-1} + \zeta^{-1}), 0 < |\zeta| < |z| < 1.$$

По асимптотичните формули (3.10) и (4.8) имаме

$$\frac{J_{p+1}(x)U_p(y)}{i_p} = \left(\frac{\zeta}{z}\right)^{p+1} \left(\frac{1-\zeta}{1-z}\right)^{\alpha-1/2} \left(\frac{1+\zeta}{1+z}\right)^{\beta-1/2} \frac{1+\varepsilon_p}{1-z^2},$$

където $\varepsilon_p \rightarrow 0$ при $p \rightarrow \infty$.

От (5.3) при $p \rightarrow \infty$ намираме равенството

$$(5.4) \quad \frac{1}{y-x} = \sum_{n=0}^{\infty} J_n(x) \frac{U_n(y)}{i_n h(y)}$$

Редът (5.4) е равномерно сходящ, ако x и y принадлежат на затворени множества, едното от които съответно лежи вътре, а другото вън от разглежданата елипса.

Нека елипсата γ е $|z|=r < 1$. Да означим с γ' елипсата $|z|=r'$, където $r' > r$ е така избрано, че γ' да не минава през нула на $h(y)$. Ако x е произволна точка, която лежи вътре в γ' , с умножение на (5.4) с $\frac{(y)}{2\pi i}$ и интегриране по γ' по формулата на Коши получаваме

$$(5.5) \quad f(x) = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma'} \frac{f(y) dy}{y-x} = \sum_{n=0}^{\infty} c_n J_n(x; \alpha, \beta),$$

където

$$c_n = \frac{1}{2\pi i} \int_{\gamma'} f(y) \frac{U_n(x; \alpha, \beta)}{i_n(\alpha, \beta) h(y)} dy, \quad n=0, 1, 2, \dots$$

Ясно е, че редът (5.5) е равномерно сходящ във всяка елипса $|z|=r' < 1$, $r' > r$ и разходящ извън елипсата $|z|=r$. За да покажем, че той е абсолютно сходящ във всяка елипса $|z|=r' < 1$, $r' > r$, да означим с x_0 произволна точка, за която е сходящ. Нека x е точка, лежаща вътре в елипсата $|z|=|z_0|$. Като напишем $c_n J_n(x; \alpha, \beta)$ във формата

$$c_n J_n(x; \alpha, \beta) = c_n J_n(x_0; \alpha, \beta) \frac{J_n(x; \alpha, \beta)}{J_n(x_0; \alpha, \beta)},$$

с помощта на формулата (3.10) получаваме неравенство от вида

$$|c_n J_n(x; \alpha, \beta)| < A(z, z_0) \left| \frac{z_0}{z} \right|^n,$$

където $A(z, z_0)$ не зависи от n . Понеже $|z| > |z_0|$, твърдението е установено.

Като използваме въведената ортогоналност, от (5.5) получаваме и формата (5.2) за коефициентите c_n ; $n=0, 1, 2, \dots$

Теорема 4 е доказана.

По същия начин можем да установим и следната

Теорема 5. Ако $F(y)$ е холоморфна функция в известна околност K на точката $y=\infty$, като $F(\infty)=0$, то

$$(5.6) \quad F(y) = \sum_{n=0}^{\infty} b_n \frac{U_n(y; \alpha, \beta)}{h(y)},$$

където

$$b_n = \frac{1}{2\pi i i_n(\alpha, \beta)} \int_{\Gamma} F(x) J_n(x; \alpha, \beta) dx, \quad n=0, 1, 2, \dots,$$

и интегрирането е извършено по произволна елипса Γ' с фокуси -1 и 1 , лежаща в K . Редът (5.6) е сходящ към $F(y)$ във външността на

елипсата Γ с фокуси -1 и 1 , която минава през онази особена точка на $F(y)$, сумата от разстоянията на която до -1 и 1 е най-малка. Сходимостта е абсолютна и равномерна във всяка конфокална и външна на Γ елипса. Вътре в Γ редът е разходящ.

Доказателство. Нека Γ е елипсата $|\xi|=R < 1$. Да означим с Γ' елипсата $|z|=R' < R$. Ако y е произволна точка, която лежи вън от Γ' , от (5.5) с интегриране по Γ' спрямо x получаваме, както по-горе, равенството (5.6), като равномерната сходимост на реда вън от всяка елипса $|\xi|=R' < R$ и разходимостта вътре в елипсата $\Gamma: |z|=R$ е очевидна. Абсолютната сходимост се доказва, както в теорема 4, с помощта на формулата (4.8).

Да отбележим накрая, че всяка функция, холоморфна в областта, заградена от две конфокални елипси с фокуси в точките -1 и 1 , може да се представи като сума на два реда от вида (5.5) и (5.6). На точната формулировка и доказателството няма да се спираме.

Постъпила на 29 VII. 1962 г.

ЛИТЕРАТУРА

1. Krall H. L., On derivatives of orthogonal polynomials, Bull. of the Amer. Math Soc., 17, 1941, 261—264.
2. Обрешков Н., Върху някои ортогонални полиноми в комплексна област, Изв. на Мат. инст. на БАН, т. 2, 46—67.
3. Сегё Г., Ортогональные многочлены, Москва, 1962.

О МНОГОЧЛЕНАХ ЯКОБИ

Ив. Байчев

(Резюме)

В настоящей работе рассматриваются классические многочлены Якоби $I_n(x; \alpha, \beta)$, где α и β произвольные комплексные числа и $\alpha, \beta, \alpha + \beta \neq -1, -2, \dots$. Устанавливается ортогональность вида

$$\int_L R(x; \alpha, \beta) J_m(x; \alpha, \beta) J_n(x; \alpha, \beta) dx \begin{cases} = 0 & m \neq n \\ \neq 0 & m = n, \end{cases}$$

где $R(x; \alpha, \beta)$ функция x аналитическая в комплексной плоскости, разрезанной вдоль отрезка $[-1, 1]$, а L простой, замкнутый контур, содержащий отрезок $[-1, 1]$ внутри себя.

Даются разложения регулярных функций по многочленам $J_n(x; \alpha, \beta)$ и по функциям второго рода $H_n(x; \alpha, \beta)$.

Превел авторът

SUR LES POLYNOMES DE JACOBI

Iv. Bajčev

(Résumé)

Dans ce travail on considère les polynomes classiques de Jacoby, $I_n(x; \alpha, \beta)$ où α et β sont des nombres complexes arbitraires et $\alpha, \beta, \alpha + \beta \neq -1, -2, \dots$. On établit une orthogonalité de la forme

$$\int_L R(x; \alpha, \beta) J_m(x; \alpha, \beta) J_n(x; \alpha, \beta) dx \begin{cases} = 0 & m \neq n, \\ \neq 0 & m = n, \end{cases}$$

où $R(x; \alpha, \beta)$ est une fonction analytique de x dans le plan complexe avec la coupure $[-1, 1]$. L est une courbe fermée simple contenant l'intervalle $[-1, 1]$ dans son intérieur.

Puis on donne des développements en séries de polynomes $I_n(x; \alpha, \beta)$ et leurs fonctions associées $H_n(x; \alpha, \beta)$.

Превел авторът